

Pridiga

o priliki

25letnice mašništva v Rudniku

29. julija 1895.

[Damon]
⇨ Govoril S. Zupan. ⇨

(Ponatis iz «Zg. Danice»)

Kar. Urhovec

LJUBLJANA 1895.

Tisek J. Blasnik-ovih naslednikov.

45530

Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam et nomen Domini invocabo. *Ps. 115, 3. 4.*

Resnoben namen nas je združil danes na tem svetem kraju, na katerem izmed nas pričujočih duhovnikov doslej skoro nobeden ni bil. Radi smo semkaj prišli, ker povabili so nas vaš častiti gospod župnik, kateri so bili nam vsem sobratom od nekdanj dragi, od vseh spoštovani. Veseli nas, ker ste nas vi, dobri Rudniški farani, pozdravili koj pri veliki cesti s tako pomenljivim napisom, ter da se naše slavnosti vdeležujete v tako obilnem številu. Zdi se mi tudi vaša prijazna cerkvena za naš shod posebno primerna, ker posvečena je svetima apostoloma Simonu in Judu, ktera sta bila odločena od Jezusa Kristusa v ravno tisti namen, v kterege smo tudi mi bili poklicani v duhovski stan.

Resnoben namen, sem rekel, nas je združil danes v prijaznem Rudniku. Preteklo je prav danes 25 let — četertina dolgega stoletja — kar smo bili zadnjič skupaj zbrani. Danes pred 25 leti smo bili posvečeni v mašnike ter smo se potem razšli na vse strani delat v vinogradu Gospodovem, ne vedoč, kateri se zopet vidimo in koliko izmed nas jih bo preživelo 25 let. Pač takrat nismo mislili, da bo pokosila nepreprosljiva smert v kratkem pet krepkih tovarišev. In kateri je namen, ki nas je čez 25 let zopet združil? Najprej se hočemo Bogu zahvaliti za vse brezštevilne dobrote, ktere nam je podelil v teku 25 let, ter si jih pripovedovati v bratovsko spodbudo, se oserčevati k novemu delu, novi gorečnosti za čast božjo,

za lastno zveličanje, za zveličanje nam izročnega ljudstva. Hočemo se pa tudi spominjati svojih ljubih ranjkih sobratov in jim s cerkvenimi molitvami in sv. mašami na pomoč priti, ako še kake pomoči od nas potrebujejo.

I. Ko smo stali na pragu svetišča, ko smo doveršili latinske šole, takrat so bili časi še drugačni, kakor so zdaj čez 25 lét. Takrat še ni bilo pomanjkanja duhovnov in škofje so zamogli zbirati med učenci, kateri so se oglasili za bogoslovje. Da smo ravno mi bili „in sortem Domini vocati“, se mi vedno zdi neprecenljiva milost božja, za katero se Bogu nikdar dosti ne moremo zahvaliti. — Kaj bi se morebiti zgodilo z marsikom izmed nas, ako bi ne bil prišel v stan, kateri nas neprenehoma opominja, kako pobožno, kako sveto bi moralo biti naše življenje, v stan, kateri nam vsak dan v to podaja tako krepkih pomočkov. S koliko hvaležnostjo moramo vsak dan v večernicah z Marijinimi besedami reči: „Magnificat anima mea Dominum, quia respexit humilitatem famuli sui.“ O res, na kako nizke stvari se je ozerl, ko je nas nevredne storil služabnike svoje, namestnike pri največjih skrivnostih: „quia fecit mihi magna, qui potens est sanctum nomen eius.“ Kako neizrekljivo veselje je napolnovalo naša serca, ko smo prvič pri altarji opravili daritev svete maše; prav živo se gotovo danes na dan obletnice nove maše spominjamo takratne sreče. Zato recimo danes skupno prav iz serca: „Laudate nomen eius, quoniam suavis est Dominus, in aeternum misericordia eius.“ A serčni zahvali za poklic v duhovski stan moramo pa posebno letos pridejati prošnjo, iskreno prošnjo, naj bi ljubi Bog tisto gorečnost, tisto ljubezen v nas poživil, katera nam je takrat napolnovala serca ter da bi nam ohranil takratnega duha do konca našega življenja.

Komu se nam je pa zahvaliti za toliko srečo, da smo postali mašniki Gospodovi? Res pred vsem Bogu, pa večidel tudi pobožnim starišem, dobrim so-

rodovincem. Ta je imel skerbnega očeta in dobro mater, katera sta od lastnih ust pritergovala, da sta sina spravila naprej; jest sem imel blagega strica, ki so očetovski skerbeli zame, oni je imel pobožno sestro, katera je marsikaj zanj žertvovala. Ti so od naše mladosti že molili, da bi prišli v duhovski stan, pa so nas tudi od mladega navdajali s tolikim spoštovanjem do njega, da se nam je vedno najbolj častitljiv zdel, kakor je tudi v resnici.

Vidiš, kerščansko ljudstvo, koliko je tudi na tebi ležeče, da dobivaš dobrih dušnih pastirjev; vedno spoštuj duhovne z besedo in v obnašanji, in sicer tako, da tudi drugi vidijo in se učijo spoštovanja do duhovnov; Bog bo pošiljal potem dobrih delavcev v svoj vinograd in tudi mladina bo duhovski stan kot najčastitljiviši stan čislala; da dandanes marsikateri dijak višjih šol noče stopiti v duhovski stan, se to prepogosto zgodi vsled tega, ker sliši in bere toliko zaničevanja in obrekovanja zoper duhovne.

II. Potem smo začeli delati vsak v tistem delu Gospodovega vinograda, v katerega so ga poslali njegovi višji. Mislim, predragi sobratje, da mi priterdite, da nam je ljubi Bog marsiktero dušno veselje dal uživati že v prvih letih, ko smo delovali še z mladeniško gorečnostjo. To se je navadno zgodilo, ko smo imeli največ dela in truda, o času sv. leta, o času misijonov, v adventnem in velikonočnem času. Takrat in tudi sicer nas je Bog potolažil z vernitvijo kake dolgo zgubljene ovčice, in kdo ne vé, da to dela dušnemu pastirju največ veselja.

Ne dá se tajiti, da nas je peljala naša pot tudi tik nevarnega brezdna tako v dušnem, kakor v telesnem oziru. Ne bom govoril o dušnih nevarnostih, katere pretijo mnogokrat mlademu, neskušenemu duhovnu. Ako se ozrem na te nevarnosti in na strašno skušnjo da duhoven, ako pade, globokeje pade in teže vstane, moram s psalmistom reči: „Misericordia Domini, qui non sumus consumpti: Božje usmiljenje je, da nismo pokončani!“ Ta milost Go-

spodova nas ni zapustila, ker tudi mi nismo opustili vsak dan v duhovnih molitvah k njemu zdihovati; zjutraj smo začeli moliti: „Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adiuvandam me festina!“ in zvečer smo končali: „Divinum auxilium sit semper nobiscum.“ Gotovo vsaki izmed nas zamore pred Bogom priterditi, da izjemši v boleznih duhovnih molitev nikdar ni opustil.

Kerščansko ljudstvo, upam, da nisi toliko ne-spametno in toliko zapeljano, da bi mislilo, tvoji duhovni le dobro jedó in pijó in po svoji volji ukazujejo. Ne, tvoji duhovni tudi molijo in to potem, ko so včasih celi dan delali; molijo za se in tudi za te! O, s kolikim trudom je to večkrat sklenjeno! Kako težavno službo je marsikdo izmed nas že imel in jo še ima; kako huda pota na marsikateri kaplaniji, na obširnih farah; koliko nevarnostij za življenje pri prevedovanji bolnikov! Ali smo delali, predragi sobratje, in ali delamo za veliko plačilo? ali za čast? ali iz zgoli dolžnosti? Ne za eno, ne za drugo; vodi nas edino čast Božja in zveličanje duš.

Prav, predragi sobratje, naj si prizadevajo drugi po obilnem premoženju po človeški hvali, po častnih službah; nam pa bodi nad vse delo brez počitka in to za najsvetejše namene: za čast božjo, za olepšavo hiše božje, za dobro, kerščansko odgojo otrok, sploh za obilni dušni blagor našega vernega ljudstva. — In, predragi sobratje, vam je li žal za trud, katerega ste doslej imeli? Gotovo ne; z manoj bote rekli: to ravno je naša tolažba, da poklica Gospodovega nismo ne pridoma prejeli. Tudi posvetnjaki se mnogo trudijo, a kaj jim nazadnje ostane? — Mi pa vemo, komu služimo, vemo, da nam nihče ne bo odvil našega apostoljskega plačila. Za vse, kar smo doslej v duhovskem pastirstvu storili, bodi Bogu čast in hvala: Sit nomen Domini benedictum!

Delali smo in se trudili do sedaj v vinogradu Gospodovem, delali bomo in se trudili tudi, dokler nas Gospod Bog pri moči pusti. Kakor ga pa mo-

ramo posebno danes prositi, da bi nam ohranil tisto ljubezen, tisto gorečnost, katero smo imeli današnji dan pred 25 leti, tako ga moramo posebno danes prositi, da bi nas tudi za naprej podpiral pri našem apostoljskem delovanju. Ni nas zapustil doslej; večkrat je spremljal z vidnim blagoslovom naše prizadevanje, jasno je pokazal, posebno pri meni, da njegova roka varuje nas pogina; ali ne bomo danes prav iz serca zdihnili: Gospod, tvoja roka naj nas vodi in podpira, dokler nas ne pokličeš na plačilo. Predragi sobratje, zaupljivo smem reči, na priprošnjo Marije, naše ljube matere, katero vsi ljubimo, za ktere čast vedno delamo, nas ljubi Bog ne bo zapustil, če bomo za njegovo reč delali, njegove časti, njegovega dopadajenja iskali. S prepričanjem bomo pri zahvalni pesmi molili: „In te Domine speravi, non confundar in aeternum!“

III. Naše snidenje danes pa veljá tudi spominu tistih naših sobratov, katere je Gospod Bog v teku 25tih let poklical v večnost. Res žalosten spomin za nas; kako prijetno bi bilo, ko bi bili danes tukaj med nami naši toliko ljubljene, toliko goreči in delavni, tudi po duhu zmožni sobratje! Kako ljub in drag nam je bil Peter Habjan, katerega truplo počiva v sosednji Šmariji, kjer ga je smert dohitela v najlepših letih. Ljubezen do njega smo pokazali s tem, da smo mu napravili skromen nagrobni spominek. Kako smo spoštovali cirkniškega dekana Janeza Porenta; s ponosom smo gledali na njegovo odlično in plodovito delovanje v stoljnici ljubljanski, kjer so občudovali njegovo gorečnost; pot mu je bila odperta še do višje časti... Ni ga več! Kaj hočem reči o ognjevitem Mastrlu, o značajnem Vrančiču, o pohlevnem Rusu. Kako koristni bi utegnili biti sedaj sv. Cerkvi, ko je toliko pomanjkanje duhovnov! A Gospodu je dopadlo nas manj vredna orodja ohraniti, one pa že skoro s prvih stopinj v njegovo svetišče k sebi poklicati. Kdo bi se derznil vprašati: Gospod, zakaj si tako naredil? Gospodova

pota niso naša pota. — Teh dragih umerlih sobratov se vedno spominjamo v svojih molitvah za te smo posebno danes opravili duhovne molitve in darovali sv. maše ter jim tako pokazali bratovsko ljubezen.

In kaj oni nam danes govoré? Delajte, dokler je še dan; pride noč, ko ne more nihče več delati; blagor vam, nam pravijo, ki imate tako dolg dan in še zamorete vedno kaj dobrega storiti, kar ima neprecenljivo vrednost za večnost. Da, predragi sobratje, kateri že uživata plačilo za svoj trud, mi si hočemo k sercu vzeti vaš opomin. Dokler nas bo milost božja ohranila pri zdravju in pri moči, se hočemo z besedo in izgledom pospeševati kerščansko, pobožno življenje, češčenje presv. Rešnjega Telesa, Jezusovega presv. Serca, Marije prečiste Device.

Danes pa tudi ponovimo obljubo pokorščine, katero smo prisegli svojemu škofu pred 25timi leti. V zvezi s prevzvišenim škofom smo delali do sedaj, v zvezi s škofom hočemo ostati tudi za naprej, naj pride kar koli hoče.

Ti pa, o Marija, naša Mati, nikdar nas ne zapusti; „interveni pro clero“, da, ko druge učimo, se sami ne pogubimo; temveč, da bomo s Tvojo pomočjo tako delali, tako živeli, da bomo enkrat prejeli krono svetih, vnetih in gorečih mašnikov. Amen.

330652215